

Tužilaštvo - Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
Тужилаштво Босне и Херцеговине

Broj: T20 0 KT 0022651 23
Sarajevo, 10.09.2024.godine

Na osnovu člana 35. stav 1. i člana 224. stav 1. tačka c) Zakona o krivičnom postupku BiH donosim:

N A R E D B U o
obustavi istrage

PROTIV:

1. [REDACTED] iz Sarajeva, [REDACTED]
2. [REDACTED] iz Sarajeva, [REDACTED]
3. [REDACTED] iz Sarajeva, [REDACTED]

zbog krivičnog djela - **Izazivanje nacionalne rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 145. a stav 1. i 2.**, Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, **jer nema dovoljno dokaza da su osumnjičeni učinili krivično djelo.**

O b r a z l o ž e n j e

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine je nakon zaprimljene krivične prijave koju je [REDACTED] dana [REDACTED] podnio protiv [REDACTED] zbog osnova sumnje da su imenovani počinili krivično djelo - **Izazivanje nacionalne rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 145 a stav 1. i 2.**, Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, [REDACTED] donijelo Naredbu o sprovođenju istrage protiv imenovanih zbog osnova sumnje da su počinili navedeno krivično djelo.

U krivičnoj prijavi je navedeno da je krajem mjeseca [REDACTED] medijski najavljena intervencija Ureda Visokog predstavnika u Izborni zakon BiH kojom bi se navodno ovaj Zakon izmijenio u skladu sa Odlukom Ustavnog suda [REDACTED]), da se povodom najavljene intervencije [REDACTED] odvijala kako je navedeno u prijavi prava medijska haranga na Ured Visokog predstavnika, zbog navodnog potencijalnog pogodovanja političkim zahtjevima Hrvata kao i haranga protiv političkih zahtjeva Hrvata, da

je podnosilac prijave mišljenja da je razlog medijskoj hajci bio u tome što bi eventualnom intervencijom Visokog predstavnika došlo do djelomične realizacije političkih ciljeva hrvatskog naroda u cilju rješavanja problema nelegitimnog predstavljanja u Domu naroda FBiH, da su u okviru medijske hajke organizirani i protesti koji su se [REDACTED] održali ispred zgrade OHR-a u Sarajevu, u kojima da je prema navodima Kantonalnog MUP-a Sarajevo učestvovalo više od 7000 ljudi.

U prijavi je nadalje navedeno da su uoči protesta i nakon protesta, osumnjičeni [REDACTED] svojim medijskim istupima, javnim komentarima, govorima i objavama na društvenim mrežama javno raspirivali nacionalnu mržnju, razdor i netrpeljivost, tj. da su raspirivali razdor između konstitutivnih naroda (Hrvata i Bošnjaka) i poticali na mržnju i netrpeljivost prema Hrvatima, direktno prijetili ratom ili huškali na rat ili poticali ratno raspoloženje pa je tako [REDACTED] na svom Twitter profilu:

-dana [REDACTED] objavio „Ako je ovo što sam uspio saznati o izmjenama Izbornog zakona tačno mi Bošnjaci, Bosanci, Ostali-poslije toga kao grupa nemamo šta tražiti u Bosni i Hercegovini jer će naša egzistencija biti legalizovano ropstvo. Ostaju nam dva izbora: Anadolija ili neki novi rat.“

-dana [REDACTED] objavio „Vrijeme je za dekolonizaciju. Nije moglo biti gore, ali bolji trenutak neće doći,“

-dana [REDACTED] objavio „Dođu mi u posjet u Memorijalnom centru, liju krokodilske suze, a potom se vrate u Sarajevu donesu odluku da i moje dijete završi u nekoj Srebrenici. Jer se boje tobože par stotina huligana koji navijaju za Zrinski. E hajde, probajte. i vi i HDZ ,

-dana [REDACTED] godine objavio „Puna su groblja ljudi koji su prijetili da će Bosna nestati,

[REDACTED], povodom najavljene intervencije [REDACTED] u Izborni zakon BiH, povodom koje su izražavajući nezadovoljstvo zbog navedene intervencije, organizovani protesti koji su se dana [REDACTED] održali ispred zgrade OHR-a u Sarajevu, a u kojima je prema navodima MUP-a Kantona Sarajevo učestvovalo više od [REDACTED] na svom Twitter profilu objavio sljedeće navode:

-dana [REDACTED] u kontekstu mogućnosti da OHR izmjeni Izborni zakon u korist hrvatskih zahtjeva da bi bilo pametno imati na umu da je muslimanska većina jedna od najbolje naoružanih na svijetu tj. kako je naveo ...“it'd be prudent to keep in mind that the population is among the best armed in the world“ što u prevodu znači , (“ ...Bilo bi mudro imati na umu da je to stanovništvo među najbolje naoružanim na svijetu.”)

-dana [REDACTED] objavio „Nametanje [REDACTED] izbornog zakona je uvod u novi genocid ,

-dana [REDACTED] objavio "Budući da politika" hajde da uradimo sve da muslimana u Bosni bude manje" nije urodila plodom, pristupilo se politici "hajde da štelujemo sistem tako da politički efekat bude kao da je muslimana manje"

Dana [REDACTED] objavio: „[REDACTED] is simply unaware of the consequences. Expect much more instability and protests to grow exponentially“ što u prevodu znači, „[REDACTED] jednostavno nije svjestan posljedica. Očekujte mnogo više nestabilnosti i protesta koji će eksponencijalno rasti!“

Dana [REDACTED] objavio „Hrvatska je mora se priznati bila dan dva udaljena od postizanja ratnih ciljeva,“

-dana [REDACTED] objavio „[REDACTED] dirty neo-facist idea getting coverage in all the right places, Unsurprisingly, not a single official in Washington has the courage to come out in support of [REDACTED] idea, i „We will find out the names of those who coyly did sing off on this, što u prevodu znači, („[REDACTED] prljava neofašistička ideja dobija pokrivenost na svim pravim mjestima. Nije iznenađujuće da nijedan zvaničnik u Vašingtonu nema hrabrosti da istupi i podrži [REDACTED] ideju. Saznat ćemo imena onih koji to jesu ispotiha podržali!“)

[REDACTED] povodom najavljene intervencije [REDACTED] u Izborni zakon BiH, povodom koje su izražavajući nezadovoljstvo zbog navedene intervencije, organizovani protesti koji su se dana [REDACTED]. godine održali ispred zgrade OHR-a u Sarajevu, a u kojima je prema navodima MUP-a Kantona Sarajevo učestvovalo više od [REDACTED], pa je

„ dana [REDACTED]. godine na stranačkom skupu SDA u Hadžićima izjavio „...živimo s Hrvatima, ali neće dobiti ovakve stvari. Dobit će pravična rješenja, onoliko koliko im pripada. Kako do snage, kako do vojne snage i imamo li mi odgovor za ne daj Bože, najgore scenarije? Imamo, prebrojali smo se koliko lovaca imamo i koliko mladih i instruktora na dronovima ...Dalje neću, ali evo samo da znate, poručio je [REDACTED]“

-Također u kontekstu potencijalne izmjene izbornog zakona izjavio „Ako [REDACTED] ovo uradi mogao bi nas prisiliti da radimo stvari koje nikada nismo“

Osumnjičenima je naredbom o sprovođenju istrage stavljeno na teret da su svojim medijskim istupima javnim komentarima govorima i objavama na društvenim mrežama javno raspirivali nacionalnu mržnju, razdor i netrpeljivost, tj raspirivali razdor između konstitutivnih naroda, Hrvata i Bošnjaka i poticali na mržnju i netrpeljivost prema Hrvatima, čime bi počinili krivično djelo - Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje razdora i netrpeljivosti, iz člana 145a. stav 2. Krivičnog Zakona BiH.

U naredbi je takođe navedeno da osnovi sumnje da su prijavljeni počinili navedeno krivično djelo proizilazi iz krivične prijave podnesene od strane [REDACTED], te u vezi s istom i Službene zabilješke sačinjene od strane Državne agencije za istrage i zaštitu broj [REDACTED] sa priložima.

Izdato je više naredbi za vršenje provjera, prikupljanje informacija te uzimanje izjava u svojstvu svjedoka i u svojstvu osumnjičenih, a sve u cilju kako bi se izvršile potrebne privjere u cilju prikupljanja činjenica i dokaza povodom podnesene krivične prijave.

Pa je tako, postupajući po Zahtjevu Tužilaštva BiH za provjeru navoda iz navedene krivične prijave Državna agencija za istrage i zaštitu sačinila Službenu zabilješku [REDACTED] u kojoj je navedeno da je izvršenim pretragama na web pregledniku na osnovu pojma [REDACTED] "pronađen twitter korisnički nalog pod nazivom „ [REDACTED] da su u rubrici pod nazivom „Replies“ twitter korisničkog profila pod nazivom [REDACTED], pronađene objave koje su navedene u krivičnoj prijavi.

Nadalje je navedeno da je izvršenim pretragama na web pregledniku na osnovu pojma [REDACTED] pronađen twitter korisnički nalog pod nazivom [REDACTED] tweetova, te da su u rubrici pod nazivom „Replies“ twitter korisničkog profila pod nazivom [REDACTED] pronađene objave koje je u svojoj prijavi naveo [REDACTED].

Što se tiče spornog govora [REDACTED] na stranačkom skupu političke stranke SDA u Hadžićima koji se održao [REDACTED], u Službenoj zabilješci Državne agencije za istrage i zaštitu je navedeno da je u cilju pronalaska navedenog obraćanja [REDACTED] na navedenom stranačkom skupu stranke SDA u Hadžićima koji je održan dana [REDACTED], preko web preglednika su izvršene provjere na osnovu parametara [REDACTED] "prilikom čega da je pronađen članak na internet [REDACTED] pod nazivom „Stranački skup u Hadžićima/ Video [REDACTED] : „Mlade ljude zamjeniti ćemo letećim robotima“ objavljen dana [REDACTED], link [https://vijesti/politika/\[REDACTED\]-zamijemiti-cemo-letecim-robotima/\[REDACTED\]](https://vijesti/politika/[REDACTED]-zamijemiti-cemo-letecim-robotima/[REDACTED]). Također je navedeno da je pregledom navedenog članka pronađen video snimak u trajanju od 01:03:39 sati (jedan sat, tri minute i trideset i devet sekundi) na kojem se između ostalog nalazi obraćanje [REDACTED] na navedenom skupu koji svoje obraćanje kako je navedeno u zabilješci počinje u trideset i prvoj minuti navedenog snimka. Također je navedeno da je pregledom pronađenog video snimka uočeno da [REDACTED] u svom obraćanju izgovara i riječi koje je u svojoj prijavi naveo [REDACTED] da [REDACTED] navedene riječi izgovara u periodu od 53:00 do 54:30 minuta navedenog snimka, te da je navedeni video snimak u kojem [REDACTED] izgovara spornu izjavu pronađen na You tube portalu you tube kanal pod nazivom „ [REDACTED], naziv video snimka „ [REDACTED] video snimak u trajanju od 01:07 minuta u kojem [REDACTED] saopštava gore navedene riječi.

Nadalje u Službenoj zabilješci Državne agencije za istrage i zaštitu je navedeno da u odnosu na dio krivične prijave [REDACTED] u kojoj on navodi da je [REDACTED] između ostalog saopštio „Ako [REDACTED] ovo uradi mogao bi nas prisiliti da radimo stvari koje nikada nismo“ misleći pri tome prema navodima [REDACTED], „na potencijalne izmjene Izbornog zakona, preko web preglednika na osnovu parametara:“ [REDACTED], ako [REDACTED] ovo uradi mogao bi nas prisiliti da radimo stvari koje nikada nismo“ kako je navedeno u zabilješci, pronađen je je članak na internet portalu [REDACTED] objavljen dana [REDACTED] pod nazivom „Razgovarao sam danas sa [REDACTED], bolje da nas ne prisiljavaju da ne radimo ono što nikad nismo“ koji se nalazi na [REDACTED] da su pregledom navedenog članka pronađene i gore navedene riječi koje je [REDACTED] naveo u svojoj izjavi.

O svemu gore navedenom u Službenoj zabilješci je sačinjen i Zapisnik o uviđaju broj [REDACTED].

Također postupajući po zahtjevu Tužilaštva BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu je sačinila Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED], podnosioca prijave, broj [REDACTED] u kojem je svjedok naveo da u potpunosti ostaje kod navoda iznesenih u krivičnoj prijavi koju je podnio protiv [REDACTED] a zbog osnova sumnje da su počinili krivično djelo **Izazivanje nacionalne rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 145. a stav 1. i 2.**, Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

Također postupajući po zahtjevu Tužilaštva BiH Državna agencija za istrage i zaštitu je dana [REDACTED] dostavila fotodokumentaciju broj [REDACTED] koja se odnosi na uviđaj od [REDACTED].

Tužilaštvo je dana [REDACTED] zaprimilo Zapisnik o ispitivanju [REDACTED] broj [REDACTED] godine, Zapisnik o ispitivanju [REDACTED] broj [REDACTED] i Zapisnik o ispitivanju [REDACTED] broj [REDACTED] od [REDACTED] u svojstvu osumnjičenih, sačinjeni od strane Državne agencije za istrage i zaštitu.

[REDACTED] je u svojoj izjavi naveo da se ne želi izjašnjavati povodom navoda u krivičnoj prijavi [REDACTED] te da smatra da je otvaranje istrage protiv njega od strane Tužilaštva nezakonito i neosnovano.

[REDACTED] je u svojoj izjavi naveo da negira izvršenje krivičnog djela koje mu se stavlja na teret te je naglasio da njegov privatni život, njegovo učešće i djelovanje u svim sferama društvenog života ukazuju da on nije i ne može biti osoba kojoj se može stavljati na teret da svojim radnjama izaziva rasnu, vjersku ili međunacionalnu netrpeljivost, kako među narodima i građanima BiH, jer ono što svojim privatnim i javnim životom svjedoči su multikulturalnost, vjerska i međunacionalna tolerancija te potpuno prihvatanje drugog i drugačijeg bez obzira što je usljed takvih stavova glede društvene zbilje u BiH, na osobnoj razini trpio negativne posljedice kako privatne tako i u javnosti. Također je naveo da u onome što mu je prezentirano kao obilježje krivičnog djela koje mu se stavlja na teret ne proizilaze zakonska obilježja navedenog krivičnog djela te da i postupak koji je generisan protiv njega jeste konstrukt s ciljem njegove društvene i svakovrsne difamacije i degradacije sa konačnim ciljem kako bi se uticalo na njegovu slobodu govora i iznošenja kritičkih osvrta gdje društvene i svakovrsne druge zbilje, tokova procesa u BiH te regionalno i globalno, te u konačnici i ishodovalo da ga se ušuti, a kako je u jednoj od svojih objava u elektronskim medijima izjavio i podnosilac prijave godpodin [REDACTED] Također smatra da ono što mu je pročitano i prevedeno sa engleskog jezika ne predstavlja adekvatan prevod što za njega leži u činjenici da prevod nije sačinjen po ovlaštenom sudskom tumaču za engleski jezik. Također je naglasio pozivajući se na član 6. EKLJP da neće dalje iznositi svoju odbranu. U odnosu na iznesena tvrđenja, odnosno kako neko ista shvata a ne šta ista znače.

[REDACTED] je u svojoj izjavi naveo da su navodi iz krivične prijave koji mu se stavljaju na teret ne predstavljaju samo po sebi govor mržnje i da su izvučeni iz konteksta pa da su čak

i u nekim djelovima i netačni te je zahtijevao da mu se dostavi integralni tekst govora u Hadžićima i pres konferencije jer da se na bazi integralnog teksta može vidjeti kontekst u kome je šta rečeno, te da jedino tako Tužilaštvo može cijiniti ono što tvrdi a to je da u njegovim govorima nije bilo govora mržnje.

Postupajući po zahtjevu Tužilaštva Državna agencija je dostavila Službenu zabilješku broj [REDACTED] u kojoj je navedeno da su sporne objave [REDACTED] koje su objavljene na „X“ twitter korisničkom nalogu pod nazivom [REDACTED] utvrđeno je da je isti u trenutku vršenja uviđaja [REDACTED] imao 15,9 K 8 (15, 900) pratilaca sporne objave [REDACTED] koje su objavljene na „X“ twitter korisničkom nalogu pod nazivom [REDACTED] utvrđeno je da je isti u trenutku vršenja uviđaja dana [REDACTED] imao 12,3 (12 300) pratilaca, dok u odnosu na sporni video snimak u kojem [REDACTED] dana [REDACTED] na stranačkom skupu u Hadžićima izgovara sporne riječi koje je u svojoj prijavi naveo [REDACTED] a koji je pronađen na You tube kanalu pod nazivom „[REDACTED]“ naziv video snimka „[REDACTED]“ Prebrojali smo se, koliko mladih ljudi imamo“ utvrđeno je da je trenutku vršenja uviđaja dana [REDACTED] imao 368 komentara i 1,6 K (1600) djeljenja.

Također Državna agencija za istrage i zaštitu je na zahtjev Tužilaštva prikupila izjavu od [REDACTED] tajnika Predsjedništva Hrvatskog narodnog sabora i Glavnog vijeća Hrvatskog narodnog sabora u BiH, koji je naveo da sporne objave na twitter nalogima [REDACTED] o kojima je djelimično bio upoznat putem medija ali ne i detaljno jer nema twitter nalog, a da je o spornom govoru [REDACTED] bio u ranije upoznat, nakon što je detaljno od strane SIPA-e upoznat sa sadržajem spornih objava iste su kako je naveo kod njega izazvale uznemirenost, nelagodu i zabrinutost, a da je govor [REDACTED] prijeteći, uznemirujući te da izaziva strah.

Uvažavajući navode krivične prijave, a nakon provedene istrage, tokom koje je ispitan podnosilac prijave [REDACTED] te nakon izvršenih provjera od strane Državne agencije za istrage i zaštitu, te pribavljene dokumentacije, uvidom u druge materijalne dokaze, Tužilaštvo BiH je ocijenilo da u konkretnom slučaju nisu ispunjena obilježja bića krivičnog djela **Izazivanje nacionalne rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 145a. stav 1. i 2.**, Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, iz slijedećih razloga a prvenstveno preispitujući elemente predmetnog krivičnog djela a u svjetlu prikupljenih informacija.

Krivično djelo Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti propisano u članu 145a stav stav 1. i 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine glasi:

“(1) Ko javno izaziva ili raspiruje nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju, razdor ili netrpeljivost među konstitutivnim narodima i ostalima, kao i drugima koji žive ili borave u Bosni i Hercegovini, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.

(2) Ko javno podstrekne na nasilje ili mržnju usmjerenu protiv grupe osoba ili člana grupe određene s obzirom na rasu, boju kože, vjeroispovijest, porijeklo ili nacionalnu ili etničku pripadnost, ako takvo ponašanje ne predstavlja krivično djelo iz stava (1) ovog člana, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.”

Naime, sporne izjave osumnjičenih [REDACTED] kada se posmatraju sa aspekta postojanja bitnih elemenata koji čine biće ovog krivičnog djela ne dostižu potreban i dovoljan nivo koji bi objektivno bio pogodan da potakne na nasilje ili mržnju, te u tom kontekstu, naročito uvažavajući činjenicu da predmetne izjave ukazuju na lični stav osumnjičenih, te stoga njihove izjave ne dostižu potreban i dovoljan nivo koji bi mogao potaknuti na nasilje, ili mržnju, usmjerenu protiv grupe osoba ili člana grupe određene s obzirom na rasu, boju kože, vjeroispovjest, porijeklo ili nacionalnu ili etničku pripadnost, u konkretnom slučaju u odnosu na pripadnike hrvatskog naroda, iz čega proizilazi da se u ovom slučaju više radi o uvredljivim izjavama koje kao takve nisu podobne da izazovu nacionalnu, rasnu i vjersku mržnju, razdor i netrpeljivost, niti su podobne da podstaknu na nasilje ili mržnju protiv pripadnika hrvatske nacionalnosti i da se radi o izjavama za koje se može reći da imaju obilježja slobode izražavanja zaštićene članom 10. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava koja kao i Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima garantuje svakoj osobi slobodu mišljenja¹ ali istovremeno propisuje da svako pozivanje na nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju koje predstavlja podsticanje na diskriminaciju treba biti zabranjeno zakonom. Ovaj zahtjev ne podrazumjeva obaveznu kriminalizaciju takvih postupaka. Za postojanje krivičnog djela Izazivanje nacionalne, rasne ili vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti naši zakoni zahtijevaju postojanje radnje učinjenja koja se može shvatiti kao pozivanje na mržnju (izazivanje), ali uz nju kriminaliziraju i raspirivanje i to ne samo mržnje nego i razdora ili netrpeljivosti, a što u kontekstu prethodno izloženog ne potpada pod navedeno, pa je u skladu sa članom 224. stav 1. tačka c) ZKP BiH odlučeno kao u dispozitivu naredbe.

U smislu odredbi člana 224. stav 2. Zakona o krivičnom postupku BiH, o odluci će biti obaviješten podnosilac krivične prijave i osumnjičeni.

TUŽILAC
TUŽILAŠTVA/TUŽITELJSTVA BIH

¹ Član 19. MGPP u stavu 3. propisuje da se sloboda izražavanja može podvrći određenim ograničenjima koja moraju biti utvrđena zakonom i biti neophodna a) za poštovanje prava ili ugleda drugih osoba, b) za zaštitu državne sigurnosti ili javnog reda ili javnog zdravlja ili morala.